

Hälsning till framtiden

Av: [Jan Melin](#)

Publicerad 13 november 2002 00:00

Som en gåva till framtiden har forskare utvecklat en metod att spara information som blir beständig i tusentals år. På en liten metallskiva lagras hundratusentals text- och bildokument som kan granskas utan några avancerade tekniska hjälpmedel. Första hälsningen till kommande generationer blir en sammanställning av de språk som i dag talas av jordens invånare.

30 000 dokument som beskriver världens språk är graverade på en liten metallskiva. För att läsa allt krävs ett mikroskop. Men en del av texten blir synlig för den som kikar in i glaskulan som omsluter metallskivan då höljet blir ett förstoringsglas som förstör sex gånger.

I dag produceras och lagras mer information än någonsin. Det mesta som elektroniska dokument. Men det finns inget speciellt arkivbeständigt sätt att spara information om man vill att människor i en avlägsen framtid ska kunna ta del av den. Inte ens en cd-skiva lagrar på ett säkert sätt i hundra år. Bäst är att använda syrafritt papper eller mikrofilm som kan ha en livslängd på kanske 500 år.

Står emot tidens tand

Men det finns meddelanden från en avlägsen forntid som stått emot tidens tand. Exempelvis Rosettastenen från år 196 före vår tideräkning. På den finns samma text på både grekiska och egyptiska. När stenen hittades 1799 blev det den som löste gåtan med de fornegyptiska hieroglyferna.

"Och vi ska väl inte vara sämre än våra tvåtusenåriga förfäder" tänkte ett gäng forskare vid atomforskningscentrumet Los Alamos National Laboratory i USA.

"Nog borde det väl gå att hitta på en lagringsmetod som är lika beständig som Rosettastenen"?

Men det måste också vara en metod som inte kräver några avancerade tekniska hjälpmedel när den sparade informationen ska granskas. För vem vet vilken teknisk utvecklingsnivå som råder om två tusen år?

Tillsammans med företaget Norsam Technologies utvecklade forskarna då ett sätt att etsa in bilder och text i en fem centimeter stor platta av nickel. Som en hälsning till sina forntida kollegor döptes metoden till "High Density Rosetta", HD-Rosetta.

På den lilla metallplattan ryms 30 000 text- och bildsidor. För att granska dem krävs ett enkelt mikroskop. Så forskarna är i alla fall så pass optimistiska om jordens framtid att de inte förutspår ett återvändande till stenåldern.

De första att använda HD-Rosetta blir ett gäng språkforskare som startat "The Rosetta Project". Det går ut på att sammanställa uppgifter om världens alla språk och samla dessa i en databas. Ett skäl till det är att man räknar med att upp till 90 procent av jordens omkring 7 000 språk kan vara försvunna inom hundra år.

Tusen språk

Texter, ordlistor och detaljerade beskrivningar av tusen språk har nu sammanställts. Och allt ryms på en enda liten metallplatta som ska börja tillverkas innan årets slut. Informationen på plattan ska vara tillräcklig för att språkforskare om flera tusen år ska få kunskap om de språk som talades på 2000-talet och förhoppningsvis då kunna lära sig något om vår tids kultur.

Men då någon liknande sammanställning av världens alla språk inte finns kommer även dagens språkforskare att få ett fint verktyg att arbeta med. En komplett språkdatabas som kan stoppas ner i portmonän.

Fler artiklar av: [Jan Melin](#)